

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Άγιος Φωκάς

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW149301381

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφέρεια ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα ΤΗΝΟΥ

Δήμος Τήνου

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Άγιος Φωκάς είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

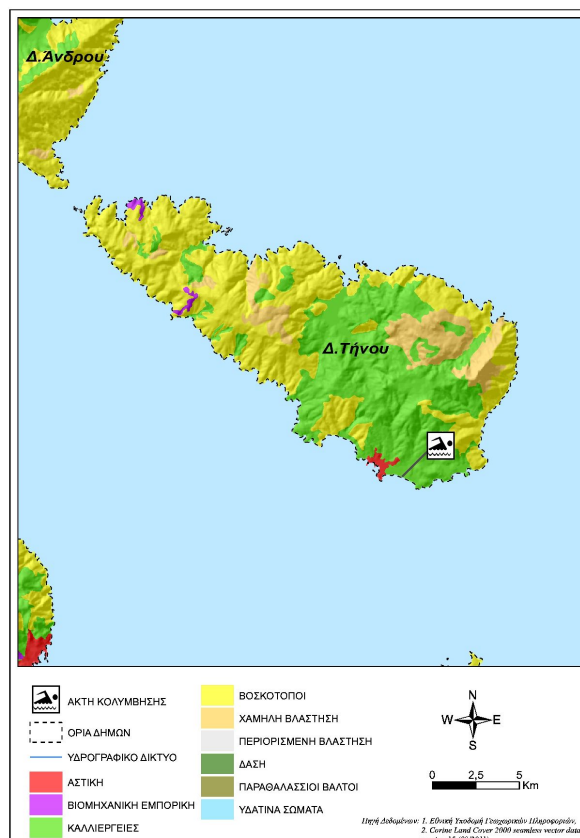
Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία του Αγίου Φωκά βρίσκεται στα ανατολικά παράλια της Τήνου σε απόσταση 1,5χλμ. ανατολικά από τη Χώρα του νησιού στον ομώνυμο όρμο. Τόσο η παράκτια ζώνη όσο και ο πυθμένας είναι αμμώδεις με μικρά βότσαλα. Τμήμα της παράκτιας ζώνης είναι μερικώς τροποποιημένη λόγω μόνιμων κτισμάτων που υπάρχουν επί της ακτής και στο όριο της υπάρχει βλάστηση από αλμυρίκια και πεύκα. Η κολυμβητική ακτή αποτελεί το παράλιο τμήμα ενός ανοιχτού κόλπου μήκους 2500μ. Το μήκος της ακτής είναι 1500μ, το μέσο πλάτος 20μ. και ο προσανατολισμός νοτιοδυτικός. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα ύδατα έχουν κανονικό βάθος και η κλίση του πυθμένα είναι ήπια (σε μέση απόσταση 160μ. από την ακτή το βάθος εκτιμάται στα 5μ.). Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς μέσω του κεντρικού παραλιακού δρόμου της Χώρας της Τήνου. Η παραλία είναι οργανωμένη και διαθέτει υποδομές όπως ντους, ομπρέλες, ξαπλώστρες και κάδους απορριμμάτων για την εξυπηρέτηση των λουομένων ενώ παρέχεται η δυνατότητα για αθλητικές δραστηριότητες και ενοικίαση μηχανοκίνητου θαλάσσιου εξοπλισμού. Οι ανάγκες των επισκεπτών καλύπτονται από αναψυκτήριο που υπάρχει επί της ακτής και από εστιατόρια, ξενοδοχειακά καταλύματα και καταστήματα που υπάρχουν στην περιοχή ανάντη του παραλιακού δρόμου που διέρχεται κατά μήκος της ακτής. Η παραλία διαθέτει ναυαγοσώστη για την προστασία των λουομένων. Τα κατοικίδια επιτρέπονται στην παραλία και ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται σε 2000 άτομα. Στο ανατολικό και δυτικό τμήμα της ακτής εκβάλουν ρέματα διαλείπουσας ροής. Η άμεση περιοχή της ακτής είναι οικιστική με τουριστική δραστηριότητα που περιλαμβάνει ξενοδοχειακά καταλύματα, μόνιμες και παραθεριστικές κατοικίες ενώ υπάρχει οργανωμένη κατασκήνωση και ελικοδρόμιο.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της λεκάνης απορροής της ακτής κυριαρχούν οι καλλιέργειες και περιορισμένες εκτάσεις με αστική χρήση.

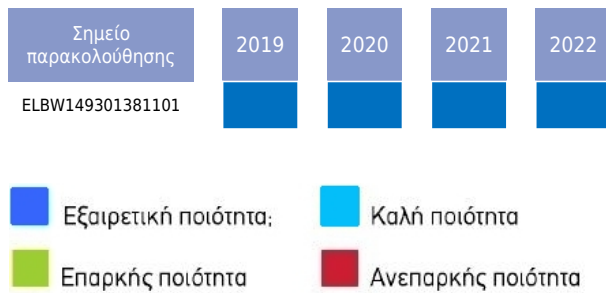
Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Νήσοι Αιγαίου (EL14), στην Λεκάνη Απορροής Ποταμού Κυκλάδων (EL1437) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Ακτές Άνδρου - Τήνου» (EL1437C0053N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Υψηλή», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4677/29.12.2017). Στο Υδατικό Σύστημα αντιστοιχεί σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδατίνα σώματα, αναγνωρισμένα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που να επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Άγιος Φωκάς αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 1992 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/ΕΚ και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Η ακτή έλαβε για το έτος 2023 το βραβείο της Γαλάζιας Σημαίας καλύπτοντας κριτήρια που, συμπληρωματικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και την καθαρότητα της ακτής, σχετίζονται με την οργάνωση της ακτής, την ασφάλεια των επισκεπτών και την προστασία της φύσης.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 408mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 264,5mm και 0,0mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Μυκόνου, έτη 1989-2004). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βόρεια, ακολουθούμενη από βορειοανατολική και βορειοδυτική με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. έτη 1989-2001). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 23°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 27°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1989-2001).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της είναι προστατευμένη από τους επικρατέστερους ανέμους και τους κυματισμούς. Επίσης, στην περιοχή δεν παρατηρούνται ισχυρά ρεύματα, ούτε έντονα φαινόμενα παλίνρροιας.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός της Τήνου και του Αγίου Φωκά δε διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετούνται στο σύνολό τους μέσω ιδιωτικών συστημάτων αποχέτευσης. Η παρουσία των συστημάτων αυτών αποτελεί δυνητική πηγή ρύπανσης, καθόσον πιθανή διαρροή των μπορεί να επιφέρει εισροή αυξημένου οργανικού και μικροβιακού φορτίου και φορτίου θρεπτικών στη θάλασσα. Η έλλειψη οργανωμένου συστήματος αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, σε συνδυασμό με τον πληθυσμό των οικισμών, ο οποίος ανέρχεται συνολικά σε 4500 μόνιμους κατοίκους (ΕΣΥΕ 2001) και πολλαπλασιάζεται κατά τους θερινούς μήνες, καθιστά σημαντική την πιθανότητα επιβάρυνσης της ποιότητας των υδάτων. Επίσης, στην ακτή εντοπίζονται αγωγοί άντλησης θαλασσινού νερού και διάθεσης της παραγόμενης άλμης από τη μονάδα αφαλάτωσης του νησιού. Η διάθεση των αποβλήτων άλμης στη θάλασσα πρέπει να γίνεται σταδιακά και σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης προκειμένου να προστατευθεί η θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα. Σε κάθε περίπτωση, με την προϋπόθεση τήρησης των Περιβαλλοντικών Όρων της μονάδας σχετικά με τη διάθεση των παραπροϊόντων δεν αναμένεται επιβάρυνση της ποιότητας των υδάτων.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία δεν εντοπίστηκε ύπαρξη πίσσας, λαδιών και επιφανειοδραστικών ουσιών (αφροί) στα νερά ενώ παρατηρήθηκαν φυτικά εκβράσματα θαλάσσιων φανερόγαμων στο ανατολικό τμήμα της ακτής. Γενικώς, τα ύδατα κολύμβησης ήταν διαυγή και καθαρά.

Ευτροφισμός

Η θέση της ακτής (εντός ανοιχτού κόλπου) σε συνδυασμό με το βάθος των υδάτων και τα επικρατούντα θαλάσσια ρεύματα στην περιοχή εξασφαλίζουν ικανοποιητικό ρυθμό ανανέωσης των υδάτων, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση δυσμενών συνθηκών για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού. Επιπλέον, τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Ακόμη, στα κολυμβητικά ύδατα της ακτής δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών ή φυτοπλαγκτόν και υπό κανονικές συνθήκες είναι διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων και μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων.

Μέτρα αντιμετώπισης

Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Τήνου. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξάλειψη του φαινομένου

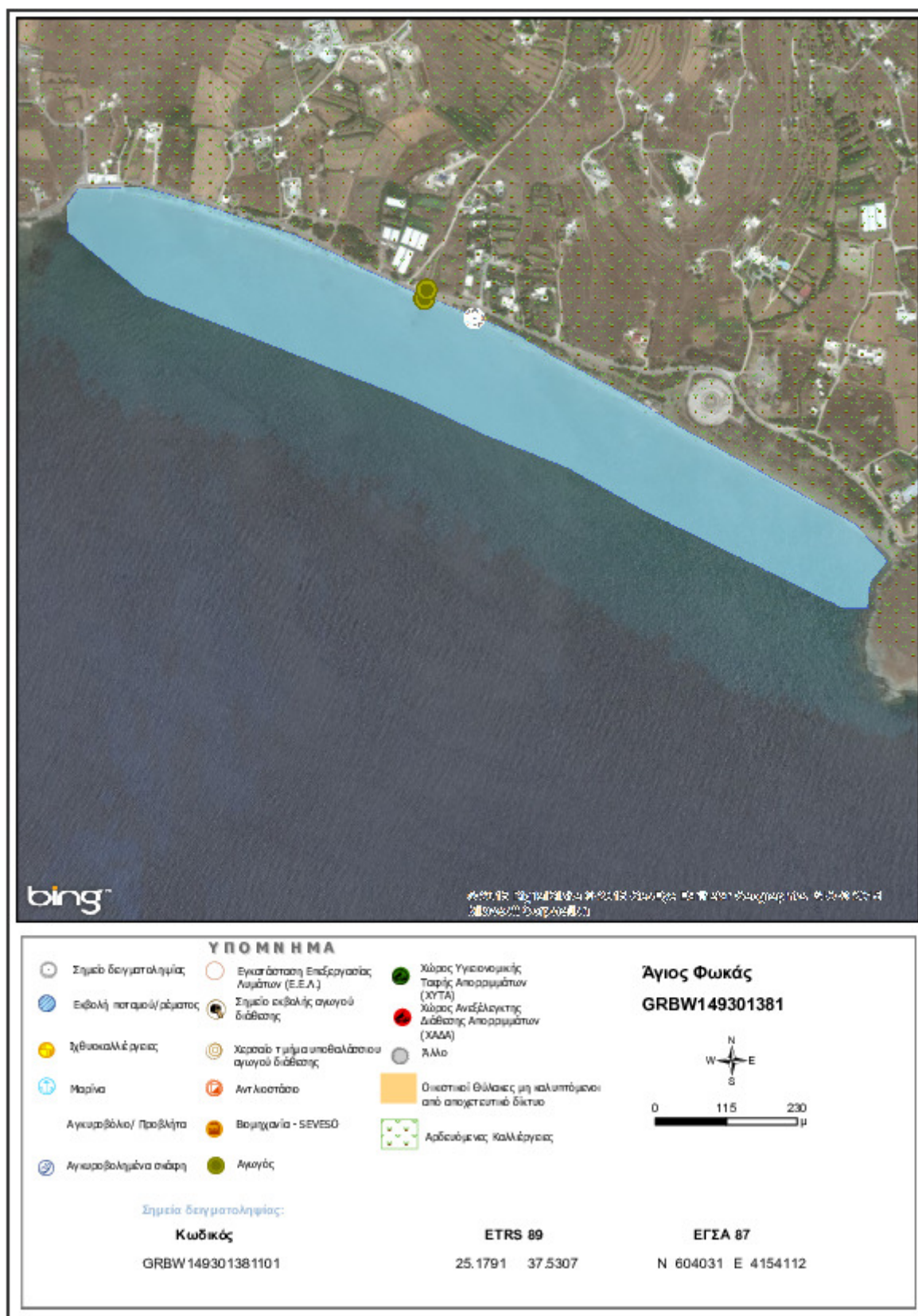
Αναφορικά με τη διαχείριση των λυμάτων των οικισμών της Τήνου και του Αγίου Φωκά, η ρύπανση από υπερχειλίσεις ή διαρροές βόθρων είναι μακροπρόθεσμη και για την

αντιμετώπισή της είναι απαραίτητη η επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών,

των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΤΗΝΟΥ

Ευαγγελιστρίας 72, ΤΗΝΟΣ,
84200
Τηλέφωνο: 22833-60100/105
Fax: 22833-60139,22833-60111
www.tinos.gov.gr
dt@1516.syzefxis.gov.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Δ/νση Υδάτων Νοτ. Αιγαίου

Σάκη Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη Σύρος
Τηλέφωνο: : 22810 98815
Fax: 22810 98815
<http://naigaio.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

Αρμόδια Υγειονομική

Υπηρεσία

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
**Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ.
ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ**
Βαφειαδάκη 2, 64100 Ερμούπολη
Τηλέφωνο: 2281085997

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,
Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852
www.ypen.gov.gr
ggenvr@ypen.gr
info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: <http://www.pnai.gov.gr/>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr